

ETT GOTT LIV FÖR KRONOBERGARNA

Budget 2025-27
Allians för Kronoberg

Innehållsförteckning

Ett gott liv för kronobergarna!	3
Ett gott liv i ett livskraftigt län	5
Omvärldsanalys	6
Befolkningsutvecklingen	6
Globalisering	6
Grön omställning	6
Värderingsskiften	6
Tekniken	6
Region Kronobergs utmaningar och förändringsbehov	7
Hållbar utveckling	7
Den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet (CEMR)	8
Minskad miljö-och klimatpåverkan	8
Styrande dokument	8
Ett hållbart arbetsliv och långsiktig kompetensförsörjning	9
Mål och mått	10
Prioriterade uppdrag	11
En god och tillgänglig vård för alla kronobergare	13
God kvalitet och omställning till effektiv och nära vård	13
Förebyggande hälsoarbete och folkhälsa	14
Primärvård, psykiatri, rehabilitering och habilitering	15
Sjukhusvård	16
Folktandvård	17
Rättspsykiatri	18
Systematik för uppföljning	18
Mål och mått	18
Prioriterade uppdrag	20
Kollektivtrafik	23
Mål och mått	24
Prioriterade uppdrag	25
Regional utveckling	26
Mål och mått	27
Prioriterade uppdrag	28
Kultur	29
Nuläge	29

Vision för kulturlivet i Kronoberg	29
Prioriterade uppdrag	30
Stöd-och serviceverksamheter	31
Inriktningar för stöd- och serviceverksamheter	31
Effektiv service och administration som stödjer omställning	31
En robust organisation	31
Digitala förutsättningar i syfte att understödja organisationens utveckling	31
Kunskapsorganisationen	32
Kost- och måltidsverksamhet	32
Mål och mått	32
<i>PERSPEKTIV: INVÅNARE</i>	32
Prioriterade uppdrag	32
Ekonomi	34
Investeringar	35
Övriga kostnader	35
God ekonomisk hushållning	36
Mål och mått	36
Prioriterade uppdrag	36
Finansiering och budgettabeller	37
Finansiering	37
Resultatbudget	39
Kassaflödesbudget	40
Balansbudget	41
Driftramar per nämnd	42
<i>Förändring driftsramar 2025-2027</i>	43
<i>Kapiteringsersättning till Vårdval primärvård och barntandvård</i>	47
Investeringsbudget	48
Koncernföretagens ekonomi	52

Ett gott liv för kronobergarna!

Sedan april 2024 har Allians för Kronoberg, bestående av Kristdemokraterna, Centerpartiet och Liberalerna, tagit plats i oppositionen. Sen dess har vi en ny men viktig roll att spela – som en tydlig borgerlig röst och alternativ för våra invånare och en stark motor för förändring i vår region.

Under vår tid vid makten vid mandatperiodens början initierade vi ett arbete för en sundare organisatorisk kultur, präglad av tillit, transparens och delaktighet. Vi tillsatte en extern utredning som tydligt pekade på behovet av strukturerade insatser för att åstadkomma ökad arbetsglädje och sammanhållning. Med framtidstro ser vi nu fram emot att hela organisationen till fullo omfamnar arbetet med friskfaktorer som kommer främja en mer välmående organisation med ökad arbetsglädje och med gemensamt fokus att levererar en välfärd i framkant – detta är vi övertygade om och ser fram emot.

Allians för Kronoberg strävar efter att lyfta och bibehålla den småländska företagandans som är grunden för vår regionala tillväxt och välfärd. Det är vi tillsammans, med våra företag, föreningar och invånare, som skapar livskraften i Kronoberg. Genom att satsa på förutsättningar för företagande och ett starkt civillsamhälle, för god infrastruktur och kollektivtrafik som binder samman Kronoberg med övriga Sverige och världen ska fler vilja etablera sig, trivas och växa här i vårt län.

Vi har dock också tuffa utmaningar framför oss. Den höga investeringsskuld som byggts upp under åren kräver vårt fokus och ansvarstagande. Därför är vårt mål att uppnå ett överskottsmål på över 2 % över tid, vilket kommer att ge oss det ekonomiska handlingsutrymme som behövs för att trygga framtida fastighetsinvesteringar av våra sjukhus och i förlängningen en modern och effektiv vård.

Vårt absoluta krafttag för att förbättra tillgängligheten i vården för vård i rätt tid och på rätt nivå är att kraftsamla och gå från ord till handling och bygga ut första linjens vård - primärvården. Vi vet att många medborgare idag upplever att vården är svår att nå och inte tillräckligt samordnad. Vi ser framför oss en primärvård som verkligen står för första linjens insatser, där fler får en fast läkarkontakt. Genom det största tillskottet till primärvården i regionens historia, tar vi steget från ord till handling där det ska bli mer attraktivt att arbeta inom primärvården och fler patienter uppleva en samordnad och tillgänglig vård som i sin tur avlastar våra akutmottagningar och slutenvård.

Genom förstärkt primärvård avlastar vi akutvården. Men för att säkra tillgängligheten på båda våra akutsjukhus satsar vi nu på fler akutläkare för stärkt kontinuitet och kvalitet för patienter i behov av akut vård. När vi får till en robustare läkarbemanning kommer vi också få till en förbättrad arbetsmiljö för medarbetare på akuten och höjd kvalitet för patienterna.

Tillsammans tar vi ansvar för ett gott liv för kronobergarna, genom att ställa om och låta vården komma närmre kronobergarna. Att satsa på tillväxt och värna om våra medarbetare som vår främsta resurs vill vi bygga ett ännu starkare Kronoberg – för alla!

Bo Bergsjö

Liberalerna

Anna Zelvin

Kristdemokraterna

Elizabeth Peltola

Centerpartiet

Ett gott liv i ett livskraftigt län

Region Kronobergs vision är *Ett gott liv i ett livskraftigt län* och värdegrund är *Respekt för människan*. Det är det som är grunden i allt vi gör – hur vi är mot varandra och i mötet med kronobergarna, i de beslut vi fattar, när vi prioriterar våra resurser, när vi utvecklar och förändrar vår verksamhet, när vi sätter mål, formar strategier och planerar aktiviteter.

En vision är just en vision – en bild av hur det är när allt är precis som vi vill att det ska vara. Svår att uppnå, men ändå närvarande i vardagen i allt vi gör. För det är ditåt vi ska sträva, det är den bilden som driver och motiverar oss. Men vad innebär ett gott liv i ett livskraftigt län – eller annorlunda uttryckt: hur det är när allt är precis som vi vill att det ska vara?

” Då har vi ett Kronoberg där alla invånare har en god livskvalitet utifrån sina förutsättningar och behov. Det är ett Kronoberg där människor vill leva och bo, och där vardagslivet fungerar för alla.

I Kronoberg finns en stark framåtanda. Utveckling, innovation och forskning är starka drivkrafter. Vi är ett län i framkant. Vi har förnyelseförmåga, helhetssyn och drar nytta av varandras kvaliteter.

Vi är ett starkt och robust län, som klarar de påfrestningar som ett samhälle kan utsättas för. Andan är öppen och kronobergarna känner att de kan vara delaktiga i och påverka utvecklingen i länet.

Vi har stark och hållbar tillväxt, och hög sysselsättning. Företagandet blomstrar. Vi stöttar och uppmuntrar företag och entreprenörer att förverkliga sina idéer och satsa på innovationer.

Infrastruktur och transportnät är väl utbyggt i Kronobergs län. Det är enkelt att resa och transportera varor hållbart och effektivt, men också att gå och cykla på ett säkert sätt.

Det är lätt och tillgängligt att resa kollektivt inom länet, såväl som till och från Kronoberg. Kronobergarna kan resa tryggt, bekvämt, tillförlitligt och hållbart. Därför är kollektivtrafiken ett självklart val för många.

Det finns ett brett utbud av kultur och upplevelser för alla. Konst, teater, musik, historia, naturupplevelser, friluftsliv; idrott, inspiration, kreativitet – det finns möjligheter för alla att ha en rik och aktiv fritid.

I Kronoberg finns stora möjligheter att utvecklas, växa och utbilda sig. Utbudet av utbildningar är väl matchat med de behov som finns på arbetsmarknaden.

Kronobergarna får hjälp och stöd att göra hälsosamma livsval, och vi förebygger ohälsa och sjukdom.

Den som är sjuk får kunskapsbaserad vård av högsta kvalitet, på rätt vårdnivå, i rätt tid och med god kontinuitet. Vården är till för alla. Den utgår ifrån individens behov och varje patient erbjuds hög delaktighet.

Allt vi i Region Kronoberg gör genomsyras av vår värdegrund: vi möter kronobergarna och varandra med respekt för varje människas förutsättningar. Vi bryr oss om. Vi kan och vill. Vi ser helheten.”

Omvärldsanalys

Vårt samhälle är sammanlänkat med övriga delar av världen. Värderingsskiften, kriser och händelser långt borta påverkar oss i allt högre grad. I SKR:s (Sveriges Kommuner och Regioner) senaste omvärldsanalys *Vägval för framtiden 5 – en spaning mot 2035* betonas vikten av att analysera hur de globala drivkrafterna påverkar oss på den lokala och regionala nivån. De fem globala drivkrafter som lyfts fram särskilt är den demografiska utvecklingen, globaliseringen, grön omställning, värderingar och teknikutveckling.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningsutvecklingen i världen bromsar in. Många länder har en åldrande befolkning, i andra länder är befolkningen mycket ung. Vi tillhör länderna där en äldre befolkning påverkar ekonomier och samhällsstruktur.

I Sverige är det färre som jobbar och fler som är äldre. Prognoserna för de kommande tio åren pekar på en kraftig ökning av efterfrågan på välfärdstjänster, men en mycket liten ökning av antalet personer i arbetsför ålder. Många personer behövs inom försvaret, polisen och rättsväsendet, och andra välfärdsområden. Detsamma gäller inom näringslivet. Utmaningarna som kommer kan inte lösas genom rekrytering. Offentlig sektor behöver förnyas, testa alternativa vägar, nya arbetssätt, dra nytta av välfärdsteknik och samverka med andra aktörer.

Globalisering

Globaliseringen ger en mer sammankopplad värld, ökad ekonomisk tillväxt och minskad fattigdom. Men den har också gett upphov till en rad negativa effekter. En gradvis förskjutning från väst till öst kan urskiljas i maktbalansen, och USA:s dominans på världssenen utmanas. Andra länder strävar efter att utmana internationella normer och västledda världsordningen. Ekonomiska överväganden får en allt större påverkan på hur länder och regioner agerar. För små öppna ekonomier som den svenska – som är kraftigt beroende av både EU och resten av omvärlden – är denna utveckling problematisk. Mycket talar för att vi går in i en period där förutsättningarna blir mer oförutsägbara. Konflikter och osäkerhet kan ge stigande kostnader för kommuner och regioner.

Grön omställning

Den gröna omställningen går snabbare, men fortfarande långsamt. Alla kan drabbas av olika klimatförändringar. Ny smart teknik kan accelerera klimatomställningen. Användningen av fossila bränslen behöver minska, och det faktum att vi konsumerar mer än vad ekosystemet kan bära gör att människors livsstil och konsumtionsmönster behöver ställas om.

Värderingsskiften

Värderingar är en central del av vår identitet, som människor och som samhällen. Ett starkt samhällskontrakt, det vill säga ansvarsfördelningen mellan det offentliga och individen, är en grund för den välfärd Sverige har idag. Det finns dock en tendens att inte förlita sig på vetenskaplig forskning, expertis eller objektiv evidens. Detta kan påverka förtroendet för vår demokrati och i förlängningen vår välfärd. Sviktande tillit och förtroende för samhällets institutioner och dess politiska system begränsar den öppna dialogen.

Tekniken

Den tekniska utvecklingen går snabbt. Förutsättningarna för att sprida kunskap, idéer och information stärks. Samtidigt ökar risken för spridning av desinformation och osäkerhet.

Offentlig verksamhet har stora möjligheter att med hjälp av ny teknik lösa problem, skapa nytta och värde. Samspelet mellan människa och maskin har potential att förändra hur vi arbetar, kommunicerar och upplever världen omkring oss. I takt med den snabbare digitaliseringen är etiska bedömningar avgörande för att säkerställa att teknologin används på ett ansvarsfullt och hållbart sätt.

Region Kronobergs utmaningar och förändringsbehov

I Region Kronoberg ser vi tydligt konsekvenserna av omvärlden. Exempelvis har vi stora utmaningar kopplat till ekonomi, befolkningsförändring och kompetensförsörjning.

Omfattande åtgärder krävs för att kunna erbjuda en god service även i framtiden; till exempel behöver vi ställa om vården enligt strategin Närmare kronobergaren.

Kostnaderna ökar mer än intäkterna och måste bromsas. De ekonomiska underskotten inom hälso- och sjukvården har kontinuerligt ökat under flera år.

Behovet av våra tjänster ökar med den medicinska utvecklingen och en åldrande befolkning. Fler behöver våra tjänster. Detta gör att behoven av personal till välfärden växer, men samtidigt ökar personer i arbetsför ålder endast marginellt. Konkurrensen om arbetskraften på hela arbetsmarknaden är stenhård och många branscher efterfrågar personal.

Hållbar utveckling

En hållbar utveckling tillgodoser alla människors behov och mänskliga rättigheter idag, utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Region Kronobergs arbete för en hållbar utveckling vilar på tre ben: social, ekologisk och ekonomisk utveckling. De tre perspektiven är lika viktiga och varandras förutsättningar. Människan är i centrum, ekologin sätter ramarna och en långsiktig ekonomisk hushållning är en förutsättning och ett medel för hållbar utveckling.

Ett socialt hållbart samhälle är ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader. Ett samhälle med hög tolerans där människors lika värde står i centrum kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen. För Region Kronoberg innebär det att vi ska utgå ifrån respekt för människan och verka för goda levnadsvillkor för alla.

Ett ekologisk hållbart samhälle innebär att skydda planeten från att förstöras genom att långsiktigt förvalta naturresurser, konsumera och producera hållbart samt vidta åtgärder mot klimatförändringar. För Region Kronoberg innebär det att hushålla med resurser, minimera utsläpp till luft och vatten, bevara biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt verka för en hållbar konsumtion, produktion och samhällsplanering.

Ekonomisk hållbarhet innebär att förvalta och utveckla mänskliga och materiella resurser på ett långsiktigt hållbart sätt. Region Kronoberg verkar för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, där ekonomin är i balans och våra resurser används ansvarsfullt och effektivt.

Den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet (CEMR)

Region Kronoberg har undertecknat den europeiska jämställdhetsdeklARATIONEN (CEMR-deklARATIONEN)¹, vilket innebär att vi aktivt arbetar för jämställdhet mellan kvinnor och män inom regionen, och att vi arbetar med jämställdhetsintegrering som en strategi.

Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhetsperspektivet är en del av regionens dagliga arbete genom att integreras i beslutsunderlag, planering, uppföljning och verksamhetsförbättring.

Samtliga nämnder får i uppdrag att genomföra en jämställdhetsanalys inom sitt ansvarsområde. Analyserna sammanställs av förvaltningarna inom ett område de själva väljer ut.

Minskad miljö-och klimatpåverkan

Bedriva ett aktivt internt miljöarbete utifrån hållbarhetsprogram 2024–2028. Relevanta mål preciseras som en integrerad del i genomförandet av huvuduppdraget.

Styrande dokument

Allians för Kronobergs budgetförslag baseras på beslutade styrande dokument för Region Kronoberg. Övergripande styrande dokument är:

- Närmare Kronobergaren (Utvecklingsstrategi inom hälso-och sjukvården)
- Gröna Kronoberg (Regional utvecklingsstrategi)
- Trafikförsörjningsprogram
- Kulturplan
- Hållbarhetsprogram

Ett hållbart arbetsliv och långsiktig kompetensförsörjning

Region Kronobergs över 6 400 medarbetare är och kommer alltid vara den största och viktigaste resursen för att vi ska kunna leverera en god välfärd till kronobergarna. Medarbetarna ska ha en arbetsplats där de trivs, känner sig uppskattade, där idéer hörsammas och där personal ges god möjlighet att utvecklas.

Varje medarbetare ska känna stolthet över att arbeta i Region Kronoberg. Men för att nå dit har vi ett arbete att göra. Därför ska hela organisationen, såväl anställda som förtroendevalda, aktivt arbeta med friskfaktorer för att skapa hälsosammare kultur och ledarskap. Genom detta arbete och satsning ska alla gemensamt främja en mer positiv arbetskultur för ökad trivsel, stolthet, tydlighet och tillit i hela organisationen. Bara tillsammans kan vi bygga en hälsosammare och mer lyhörd organisation med ökad delaktighet och transparens.

Region Kronoberg står inför stora utmaningar att hitta rätt kompetens och säkra välfärdens tjänster. Som en följd av samhällets utveckling, inte minst de demografiska förändringarna i kombination med större pensionsavgångar, kommer våra medarbetare att behöva vara behjälpliga till allt fler. Därför behöver Region Kronoberg växla upp arbetet för att vara en attraktiv arbetsgivare där fler ska vilja ta anställning och fler ska vilja stanna.

Region Kronoberg ska förmå att attrahera både ny kompetens samt att behålla och utveckla erfarna medarbetare. En förutsättning för att nyrekryteringar ska stanna är att de erbjuds ett kvalitativt introduktionsår där erfarna kollegor ges tid och förutsättningar för att handleda. Seniora handledarstjänster, som karriärstege för att attrahera fler att stanna, ska inrättas. Region Kronoberg ska vara en plats för alla, fler studenter och praktikanter ska välkomnas och regionen ska också fortsatt skapa anpassade anställningar för de med funktionsvariation.

Regionen som arbetsgivare ska bli mer aktiv i arbetet med att fler ska vilja stanna efter pensionsåldern. Normer kring pension ska lyftas och erfarna medarbetares kompetens efterfrågas i god tid för möjlighet till förlängt arbetsliv. En utökad bemanningsenhet med särskild seniorpool med fortsatt kompetensutveckling och god löneutveckling ska etableras.

Lönesättningen ska fortsatt vara individuell och lönespridningen fortsatt vara god. Region Kronoberg har idag lokala avtal som innebär att 226 miljoner kronor årligen betalas ut, utöver lönerevisionen. Dessa lokala avtal med extra bonusar ska utredas vad de har för effekt idag för rekrytering och bemanning, för att så långt det är möjligt läggas in till fast lön. Ett mer jämlikt system för vårdpersonal som arbetar obekvämt arbetstid ska inrättas. Dessa lokala avtal ska utredas och arbetas om och in i fast lön. Enhetschef och schemaläggare ska ges möjlighet till större flexibilitet och ansvar för schemaläggningen, så länge en god bemanning uppnås.

Det ska löna sig att stanna i regionen, också inom verksamhet som arbetar dygnet runt i så kallad 24/7 verksamhet. Regionen ska fortsatt arbeta målmedvetet med att minska på

hyrpersonal och istället satsa på vår egen personal. Handlingsplan ska tas fram för att minska hyrberoendet av läkare liksom den handlingsplanen om minskat hyrberoende av sjuksköterskor.

Varje chef ska ha ett tydligt mandat att utveckla förtroende för sig och sina medarbetare. Regelverket ska vara tydligt men samtidigt tillåtande så att chefen har en möjlighet att vara flexibel inom sin budget och sitt prestationskrav. Medarbetarna ska vara delaktiga i arbetsplatsens utveckling och uppföljning av verksamhetens budget och mål.

Medarbetarna ska erbjudas kontinuerlig kompetensutveckling. När särskilda bristgrupper uppstår är det viktigt att arbetsgivaren stödjer utbildningsalternativ och det ska vara möjligt att ges två specialistutbildningar inom områden där det råder stor kompetensbrist inom yrket. Kompetensutveckling och utbildningstjänster med lön ska erbjudas regionens sjuksköterskor och undersköterskor.

För att klara av en god bemanning är det fortsatt fokus på att öka sysselsättningsgraden. Fler arbetade timmar skapar robusthet i organisationen.

Region Kronoberg ska aktivt arbeta för att fler medarbetare utnyttjar friskvårdsbidraget, vilket är en viktig del av det hälsofrämjande arbetet. Genom att erbjuda fler gruppträningspass på fler arbetsplatser vill vi främja både gemenskap över verksamhetsgränserna samt ökad motivation till fysisk aktivitet.

Regionen ska sträva efter att öka antalet doktorander och disputerade medarbetare för att stärka den vetenskapliga förankringen i klinisk praxis för att utveckla vården och säkerställa en god och jämlik vård. Insatser pågår i vårdens vardag för att på bästa sätt tillvarata befintlig forskarkompetens samt integrera forskning, utveckling och utbildning.

Ett genomgripande arbete ska göras i hela organisationen för att minska onödig administration. Det handlar om att skapa smarta och effektiva processer i hela organisationen, såväl som att identifiera arbetsuppgifter som kanske kan göras på annat sätt för att på så vis frigöra tid till mer vårdnära arbete. Kompetensväxling och uppgiftsväxling för rätt använd kompetens ska ske.

För att möjliggöra dessa satsningar på regionens medarbetare anslår vi 20 miljoner kronor till budgetposten vi valt att kalla för medarbetarpaketet. Detta paket kommer att fungera som en resurs för att uppfylla de politiska uppdragen kring regionens medarbetare.

Mål och mått

PERSPEKTIV: MEDARBETARE

Mål: Vara en attraktiv arbetsgivare

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Sjukfrånvaro %	5,4 %	5 %	5 %
Faktisk sysselsättningsgrad (%)	85,3%	87 %	88 %
Hållbart medarbetarindex (HME)	78,5	80	80

Arbetad tid utförd av medarbetare över 65 år omräknat till heltidstjänster	228	280	310
Andel användare friskvårdsbidrag		85 %	88 %

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
Arbeta vidare med att ta fram aktiviteter och åtgärder för att möta kompetensutmaningen.	Samtliga nämnder	2025-2027	Inom ram
Utred alla lokala avtal med extra bonusar och lägg in dem i fast lön. Inför jämlikare OB-tillägg. De lokala avtalen med bonusar ska utredas vilken effekt de har idag för rekrytering och bemanning för att så långt det är möjligt läggas in i fast lön. Ett mer jämlikt system för alla som arbetar obekväm arbetstid ska inrättas.	RS	2025-2027	Medarbetarpaket (15 Mkr)
Erbjuda medarbetarna träningsgrupper på fler arbetsplatser.	RS	2025	Medarbetarpaket
Införa seniora handledartjänster Handledartjänster för seniora medarbetare inrättas som karriärstege och för att kunna attrahera fler att stanna.	RS	2025	Medarbetarpaket
Utöka bemanningenheten och med ett särskilt fokus på seniorer.	HSN	2025	Medarbetarpaket
Öka informationen om att kunna stanna kvar efter pensionering Aktivt arbeta för att påverka "normer" kring pension för att fler ska förlänga sitt arbetsliv.	Alla nämnder	2025	Inom ram
Ta emot fler studenter och praktikanter Region Kronoberg ska öka antalet studenter och praktikanter samt anpassade anställningar för de med funktionsvariation inom alla verksamheter.	Alla nämnder	2025	Inom ram
Ta fram handlingsplan för att minska hyrberoendet av läkare Handlingsplan likt den för sjuksköterskor ska tas fram även för läkare.	RS/HSN	2025	Inom ram

Utbildningstjänster med lön för undersköterskor Erbjud undersköterskor att ta del av kompetensutveckling och utbildningstjänster likt den för sjuksköterskor.	RS	2025	Inom ram
Minska den vårdnära administrationen till förmån för mer patientnära tid. Skapa effektivare processer för mer patienttid.	HSN	2025-2027	Inom ram
Implementera åtgärder för att minska sjukskrivningstalen för kvinnliga medarbetare.	RS	2025	Inom ram
Fokus på personalbefrämjande gruppaktiviteter i egen regi. En fortsättning av satsningen som genomfördes framgångsrikt i Grimslövs konferenslokaler.	RS	2025	Medarbetarpaket

En god och tillgänglig vård för alla kronobergare

Inom hälso- och sjukvården i Region Kronoberg finns fem verksamhetsområden: sjukhusvård, primärvård, psykiatri/rehab, rättspsykiatri samt tandvård. Delar inom hälso- och sjukvården och tandvården bedrivs även i privat regi via bland annat vårdval. Vårdval ska bidra till att stärka patientens ställning, öka mångfalden i vården och stimulera till en mer personcentrerad utveckling.

Överlag står Hälso- och sjukvården i Kronoberg sig bra. Men den är inte utan utmaningar inom till exempel områden som kompetensförsörjning, tillgängliga vårdplatser och samordning mellan olika huvudmän. Region Kronoberg ska erbjuda en modern, jämlik, och tillgänglig hälso- och sjukvård. Det pågår just nu på nationellt plan ett gediget arbete, med flera olika pågående initiativ för att just kunna erbjuda en mer tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård över hela landet. Även regionerna har tagit ett ökat ansvar för nationell samordning och styrning.

Kompetensutmaningarna som vi just nu befinner oss i innebär att behovet av en samhällsgenomgripande omställning är ett faktum. Omställningen rör alla delar av invånarens väg genom hela hälso- och sjukvårdssystemet. Sveriges kommuner och regioner, SKR, håller samman omställningen utifrån ett nationellt perspektiv. Omställningsarbetet behöver stärkas i *hela* Region Kronobergs organisation, eftersom samtliga ansvarsområden löpande behöver anpassa sig till de rådande omständigheterna och nya utmaningar som dyker upp i horisonten. Den gemensamma målsättningen är att få till stånd en förflyttning; från organisation till fokus på person och relation med utgångspunkt i patientens behov. Det läggs stor vikt vid att göra patienten till en aktiv medspelare i och kring sin hälsa istället för som kanske idag bara mottagare av vård.

God kvalitet och omställning till effektiv och nära vård

För att framtidens resurser ska räcka till och vården dessutom komma närmre patienten pågår nu en förflyttning av vården i det som kallas omställning Nära vård. Omställningen till Nära vård har potential att förbättra befolkningens hälsa och bättre tillvarata vårdens resurser än vad som sker idag. Det handlar om att gå från stuprörstänk till att sätta patienten i centrum. Men att förändra vårdstrukturer och vända den ständigt växande andelen sjukhusvård tar tid, kräver systematiskt och målinriktat arbete. Målet är att allt fler ska känna självständighet att så långt det är möjligt klara sig i hemmet med råd och egenvård, för att därefter primärvården ska utgöra första linjens vård i god samverkan med länets kommunala hemsjukvård där sista steget är en allt mer avancerad vård inom slutenvård och sjukhusvård.

År 2017 togs *Närmare kronobergaren* fram vilket utgör grunden i Kronoberg för den långsiktiga förflyttningen och utvecklingen av hälso- och sjukvården. Strategin utgår från kronobergarnas behov och siktar mot år 2030 och tydliggör hälso- och sjukvårdens övergripande målbild. 2024 införlivades omställningsarbetet i hälso- och sjukvårdens styrprocess. Men för att få mer styrfart i omställningsarbetet behöver Kronoberg delvis blicka bakåt och utvärdera hur långt vi kommit sedan programmet antogs 2017 samt att utvärdera om dagens utformning av ett övergripande Omställningsprogram är det mest optimala för att få bäst effekt och styrfart i arbetet framåt. För att möjliggöra ökad innovation och framdrift i arbetet ska en omställningspeng inrättas.

Primärvården ska vara första linjens vård och behöver därför bättre samspela med den specialiserade vården. Region Kronobergs län ska därför arbetat fram en modell med enkla kontaktvägar, likt Jönköpingsmodellen, för att patienterna inom primärvården ska kunna få allt mer sömlös vård och enklare kontaktvägar mellan primärvård och specialiserad vård. Inrättandet av en omställningspeng för att möjliggöra mer framdrift i omställningsarbetet *Närmare Kronobergaren* är ett viktigt steg i denna riktning.

För att möjliggöra dessa satsningar på primärvården och omställningsarbetet anslår vi åren 2025–2027 totalt 225 miljoner kronor till budgetposten vi valt att kalla för Primärvårdssatsningen.

Förebyggande hälsoarbete och folkhälsa

En av de viktigaste frågorna för dagens och framtidens sjukvård är det förebyggande hälsoarbetet. Det arbetet ska genomsyras av beprövad erfarenhet och evidensbaserade insatser. Med ett framgångsrikt förebyggande hälsoarbete kan vi minska framtidens vårdbehov, vilket är en grundsten bland insatser som krävs för att vi ska kunna klara av kommande tiders vårdbehov.

För att nå goda resultat måste ett aktivt folkhälsoarbete tillämpas. Region Kronoberg ska arbeta vidare med en långsiktig folkhälsoplan som är förankrad med länets åtta kommuner, men också länsstyrelsen som nu har ett folkhälsouppdrag. Denna folkhälsoplan får inte bli en hyllvärmare utan behöver vara resultatinkriktad och utformas så att den ger effekter tillsammans med det arbete som andra aktörer bedriver. Det övergripande folkhälsopolitiska målet i Sverige är att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkansbara hälsoklyftorna inom en generation. Detta arbete kan inte Region Kronoberg göra på egen hand, utan i samverkan med kommunerna kan vi nå ett bättre folkhälsoliv och understödja ett aktivt liv. Detta gäller inte minst våra barn och unga och deras fysiska och psykiska välmående.

För att nå vidare med vårt folkhälsoarbete måste fler insatser göras, bland annat behöver fysisk aktivitet bland såväl barn som äldre uppmuntras. Arbetet med mammografi, HPV och cellprovtagning måste bevakas och utvecklas i enlighet med ny evidens. Ökat samarbete med kommunerna är nödvändigt. Som ett steg i samarbetet ser Allians för Kronoberg att regionen behöver utöka antalet dietister som kan bidra i såväl den egna verksamheten som i kommunerna. Primärvården, som i sin roll i den nära vården, nära invånarens hem, har en

viktig del i såväl folkhälsan som i det förebyggande hälsoarbetet. Här ser vi att vårdcentralernas roll behöver stärkas och utvecklas ytterligare.

Primärvård, psykiatri, rehabilitering och habilitering

Primärvården ska utgöra navet i hela hälso- och sjukvården och ska vara det naturliga förstahandsvalet vid behov av vård. För att kunna erbjuda alla kronobergare en tillgänglig och säker vård behöver vi möta patienterna på rätt vårdnivå. Den vård som sjukhusen erbjuder är i stor utsträckning specialistvård. Vi behöver skapa förutsättningar för bättre förebyggande arbete så att människors behov av sjukhusvård fördröjs och senareläggs i livet. För att gå denna väg behöver Region Kronoberg prioritera och bygga ut länets primärvård. Då kommer vi både kunna möta individers behov och klara framtida kompetensutmaningar. Men för denna ombyggnad av vården behöver primärvården få ökade resurser.

Idag lägger vi i Region Kronoberg 17,2% av vår totala sjukvårdsbudget på primärvården. Den motsvarande genomsnittliga siffran för riket är 18,8 %. Region Kronoberg är faktiskt en av de regioner i Sverige som rent ekonomiskt satsar minst på primärvården. Här vill vi i Allians för Kronoberg se en succesiv ökning av tilldelade medel till primärvården för att 2027 hamna på ett riksgenomsnitt. Detta innebär att redan 2025 kommer vi satsa 45 miljoner extra på primärvården för att kommande år öka till 75 miljoner år 2026, respektive 105 miljoner år 2027.

Region Kronoberg måste på allvar börja jobba med första linjens vård. Patienterna ska känna sig trygga med att primärvården kan erbjuda den vård man behöver på ett mer tillgängligt sätt, med fast läkarkontakt, fler och utökade besökstider, bättre bemanning och ett större utbud. För att ge våra vårdcentraler ytterligare möjligheter att utveckla sin verksamhet mot nära vård vill vi hitta former för att stimulera utvecklingen. Det kan till exempel handla om att vårdcentraler väljer att starta upp en distriktssköterskemottagning som komplement till vårdcentralen.

Att stärka samverkan mellan primärvården och den kommunala hemsjukvården för att ge bättre trygghet och samordning med patienten är en viktig framgångsfaktor. Ett gott exempel är Kalmar län som använder sig av Borgholmsmodellen. De har säkerställt en ökad tillgänglighet med att bland annat se till att ha ett rimligt antal patienter per läkare och på så vis vänt den negativa trenden av personalbrist och hög omsättning. Det är därför extra viktigt att vi jobbar mer strukturerat med tydliga delmål för att på sikt nå vårt mål med en fast läkare på 1100 patienter som riktvärde. Detta skulle skapa både en rimlig arbetsbelastning för vår personal och ge våra invånare en ökad kontinuitet och trygghet i vården. Ett steg mot att nå vårt mål är att se till att se till att det införs ett listningstak på de vårdcentraler där antalet listade patienter avviker som allra mest från Socialstyrelsens rekommendationer.

Att ytterligare utveckla en modell för att skapa nya och enklare kontaktvägar för sömlös vård mellan primärvården och sjukhusvård måste än mer aktualiseras. Vi ser behovet av att ytterligare utveckla våra digitala ingångar inte minst gällande ökad användarvänlighet. 1177.se/1177-direkt.se bör bli den naturliga digitala ingången till vården och samlingsplatsen

för nödvändig information om hälsa, vård och tandvård. Vi ser en stor utvecklingspotential gällande utformning av en tydlig och användarvänlig app för att stärka arbetet mot ökat användandet av våra digitala ingångar. Detta skulle stärka såväl tillgängligheten, tryggheten och hjälpa till gällande kompetensförsörjningens utmaningar.

För att utreda, utveckla och förbättra arbetet kring psykisk ohälsa pågår arbete med ett antal sammanhållna vårdprocesser. Den ökade psykiska ohälsan är ett stort samhällsproblem där allt fler är i behov av sjukvårdens resurser för att klara av sin vardag. Inte minst ser vi att arbetet på såväl regional som kommunal nivå med barn och ungdomars psykiska hälsa måste intensifieras för att minska det ökade inflödet till BUP. Här behöver vi ta krafttag tillsammans med kommunerna för att möta våra barn och ungdomar i ett tidigare skede. Vi förstärker nu även första linjens vård, familjehälsan för ökade resurser att möta fler familjer i ett tidigare skede. Vi vill ytterligare stärka det förebyggande arbetet med ett utökat föräldrastödsprogram via BVC med särskilt fokus på skärmtid, kost och sömn för våra barn som bidrar till goda levnadsvanor från start i livet.

Barn i behov av specialiserad psykiatrisk vård ska ges det utan att behöva stå långa köer. Därför gör vi också en förstärkning av Vårdval BUP under de närmaste åren. Parallellt med att regionen, tillsammans med kommunerna, bygger upp och förstärker det förebyggande arbetet och tidigare insatser måste vi ge de barn och ungdomar som idag och kommande år väntar på nybesök, behandling och fördjupad utredning den hjälp de behöver via Vårdval BUP. Därför tillför vi ytterligare 25 mkr 2025 för att i takt med att omställningsarbetet till tidigare insatser, närmare länets barn och unga, trappa ner tilldelningen.

Vilken rehabilitering som ska bedrivas och hur den ska ske för att på bästa sätt tillvarata våra gemensamma resurser inom såväl regionen som kommuner är en viktig fråga framåt. Inte minst för att verkligen sätta patienten i fokus och kunna erbjuda en stabil och trygg rehabilitering även när vi själva inom regionen har svårigheter att bibehålla delar av vår verksamhet. I detta arbete måste vi ha en tydlig koppling till kommunernas verksamhet i så väl i framtagandet av framtidens rehabilitering som utförandet av den samma.

Habiliteringens och hjälpmedelscentralens verksamhet är centrala för människor med funktionsvariationer. En välfungerande verksamhet som kan möta patienternas behov i vardagen och som kan utvecklas i takt med förändrade behov är viktigt. Region Kronoberg har liksom andra regioner utmaningar kring kompetensförsörjning vilket gör det ännu viktigare att aktivt arbeta med att skapa goda arbetsvillkor för medarbetarna.

Sjukhusvård

Vi måste ständigt arbeta för att korta köer och väntetider. För att kunna erbjuda en tillgänglig och jämlik sjukvård i hela Kronoberg är det även i framtiden helt avgörande att ha två välfungerande Akutsjukhus. Inte minst behovet av redundans utifrån ett civilt försvar samt krisberedskapsperspektivet gör detta politiska beslut extra viktigt.

Ett avgörande steg för att säkerställa detta är att en robust Akutläkarorganisation byggs upp på våra akutmottagningar. De direkta vinsterna med detta skulle vara att patienten får träffa en specialistläkare inom akutvård. Detta leder till korta handläggningstiderna på akuten, mer

teamkänsla kring patienten och samtidigt underlättat planeringen av operationer då en och samma läkare ej behöver befinna sig både på akuten som vid operationsbordet. Genom att Akutläkarorganisationen på sikt ersätter Kirurgins- och Ortopedins jourlinjer på akuten skulle vi kunna öka antalet operationer som utförs och på så vis minska behovet av köpt vård. Samtidigt säkrar vi även upp för det tapp av AT-läkare som kommer de närmsta åren och som idag utgör basen för jourlinjerna på våra akutmottagningar.

Vi inom Allians för Kronoberg menar att våra båda sjukhus måste ges förtroendet att arbeta med större självständighet, i kombination med att det fortsatt skulle innebära ett samarbete mellan sjukhusen och samt med andra regioners sjukhus. Vi är övertygade om att den kompetens och det engagemang som finns hos personalen på våra sjukhus kommer få nya kraft genom att de ges större ansvar att styra över sig själva och skapar på så sätt sina egna förutsättningar. Detta menar vi kommer bidra till att framförallt Ljungby, inte som idag sakta avvecklas, utan istället utvecklas till en positiv och viktig enhet för alla Kronobergs invånare.

Den påbörjade utbyggnaden av Produktions- och kapacitetsplanering (POK) ska användas för att jämna ut toppar, så att arbetsbelastningen blir jämnare och kapaciteten högre med givna resurser. Rätt använd kompetens (RAK), ska genomföras för att nyttja medarbetarnas kompetens på bästa sätt. Patienternas ställning ska stärkas genom att vi använder patientkontrakt. Patientkontrakt innebär en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare, för att säkerställa en personcentrerad vård med fokus på god samordning och delaktighet.

Idag har de som ska göra ett sjukbesök hos Regionen Kronoberg rätt att åka gratis med kollektivtrafiken. Men för de patienter med livslång funktionsnedsättning, som inte har möjligheten att åka kollektivt och är i behov av en sjukresa blir kostnaden 150 kronor. För att se till att alla med behov av sjukresa ska ges samma förutsättningar måste denna avgift tas bort.

Satsningen på SMS-Livräddare i Kronoberg har varit ett oerhört viktigt och välbehövligt arbete för att möjliggöra en ökad överlevnaden för Kronobergs invånare. Men fortfarande är antalet SMS-livräddare och antalet tillgängliga hjärtstartare ej tillräckligt. Det är därför viktigt att Region Kronoberg stärker arbetet med att rekrytera flera SMS-livräddare med ett extra tydligt fokus på förstärkning i våra landsbygdsområden. Vidare bör Region Kronoberg i samverkan med berörd Hemsjukvård i Kronobergs åtta kommuner hjälper till att utrusta dem med Hjärtstartare. Regionen bör även förse sina lämpliga byggnader med publika hjärtstartare som synliggörs för allmänheten, allt för en ökad tillgänglighet av hjärtstartare i hela Kronoberg.

Arbetet med att minska beroendet av hyrpersonal ska fortsätta, med bland annat ny satsning på utbildningstjänster inte minst för undersköterskor. Naturligtvis ska vi samtidigt arbeta för att attrahera och behålla medarbetare. Omställningen till nära vård och arbetet med hyrreducering är viktiga för att nå långsiktig ekonomisk balans.

Folktandvård

Folktandvården har fokus på förbyggande och hälsofrämjande arbete, med god tillgänglighet i hela Kronoberg, bland annat med nya samarbetspartners som primärvården, barnhälsovården, skolan och äldreboenden. Genom att fortsätta arbeta preventivt kan individens munhälsa stärkas, och som följd av detta minskar behovet av framtida tandvård. Vi välkomnar att högkostnadsskyddet för dem som fyllt 67 år vilket kommer bidra till förbättrad munhälsa hos

våra årsrika. Tycker inte detta ska med – handlar mer om rikspolitik än regionens politik. I så fall borde vi skriva även om försämringen för de unga.

Folk tandvården fortsätter prioritera utifrån riskbedömningar, för att hinna ta hand om de patienter som behöver tandvård. Den digitala tillgängligheten till folk tandvården ska öka och utveckling och användning av olika digitala verktyg ska fortsätta.

Rättspsykiatri

Rättspsykiatriska regionkliniken tar, utöver regionuppdraget, emot patienter från hela landet. Klinikens målsättning är att bedriva en god och patientsäker vård i ständig utveckling, med en hög tillgänglighet och rimlig beläggning. Det klinikövergripande kvalitetsarbetet fortsätter med fokus på den rättspsykiatriska vårdprocessen, från remiss in till remiss ut – och vårdens innehåll däremellan. Syftet med dessa kvalitetsarbeten är att skapa ett transparent och standardiserat vårdförlopp som effektiviserar patientens ”resa genom vården” och dessutom ökar patientinflytandet.

I samband med bygget av den nya vårdbyggnaden får vi möjlighet till en mer sammanhållen vårdprocess för rättspsykiatriska patienter från Kronobergs län, med ambitionen att bland annat kunna minska slutenvårdsdygnet. Region Kronobergs rättspsykiatri har god anseende i landet, men regionen måste bättre säkerställa att andra regioner hämtar hem sina patienter efter att de är färdigbehandlade.

Systematik för uppföljning

År 2024 fogades omställningens utvecklingsinitiativ samman med övriga uppdrag och mätetal inom hälso- och sjukvården. Effektplanering och -hemtagnings rör fyra övergripande områden: kvalitet, volymförändringar, frigjord tid och ekonomi. Under kommande budgetperiod ska arbetet med styrning och analys med hjälp av rationella indikatorer fortsätta utvecklas. För att stärka arbetet med behovsanalys på befolkningsnivå behöver hälso- och sjukvården fortsatt bidra till utveckling av regionens plattform för tvärprofessionell analyssamverkan.

Ett viktigt perspektiv av uppföljning handlar om patienternas upplevelse av sina kontakter med hälso- och sjukvården. Patientnämnden fyller en viktig funktion för att lyfta patientperspektivet när mötet med vården inte fungerat. Nämndens rapporter och återkopplingar till vården är en del i det systematiska förbättringsarbetet.

Mål och mått

PERSPEKTIV: INVÅNARE

Mål: Förtroendet för verksamheten ska vara högt

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Förtroendet för hälso- och sjukvården enligt Hälso- och sjukvårdsbarometern	57 %	70 %	75 %

Namngiven vård- och läkarkontakt inom primärvården	17,5 %	22 %	28 %
Invånare per läkare inom primärvården	2100	1900	1600

Mål: Vården är till för alla

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Andel patienter som får en medicinsk bedömning av legitimerad personal inom 3 dagar i primärvården	84%	87%	89%
Andel väntande patienter till första besök inom planerad specialiserad vård som väntat 90 dagar eller kortare	74%	75%	76%
Andel väntande patienter till operation/åtgärd inom planerad specialiserad vård som väntat 60 dagar eller kortare	58%	61%	65%

Mål: Invånarna är aktiva och medskapande i hälsa och vård

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	74%	75%	76%
Antal vårdplaner	4 600 st	Ökande trend	Ökande trend

PERSPEKTIV: PROCESSUTVECKLING OCH PRODUKTION

Mål: Vården är nära och samordnad

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Andel vårdtillfällen för patienter 65 år eller äldre där oplanerad återinskrivning skett inom 30 dagar	16%	12%	10%
Kontinuitetsindex för besök hos läkare för kroniska diagnoser de senaste 18 månaderna (primärvård)	0,34	Ökande trend	Ökande trend
Hållbart säkerhetsengagemang (mått patientsäkerhet)	77	Ökande trend	Ökande trend

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
<p>Primärvårdssatsning för att till 2027 ligga på rikssnittet för anslagen.</p> <p>- Genom regelboken öka tillgängligheten till vårdcentralerna, med fokus på ökade öppettider, fast läkarkontakt (1/1100) och hembesök.</p>	NFV	2025-2027	45 Mkr /2025 75 Mkr/2026 105 Mkr /2027 Primärvårdssatsning
<p>Utreda vårdvalsmodell för primärvården enligt Kalmarmodellen</p> <p>Utredningen sker i nära dialog med vårdcentralerna.</p>	NFV	2025	Inom ram
<p>Framtagande av gemensam plan "primärvården som nav "</p> <p>I samråd med länets kommuner ta fram en strategi som tydliggör det gemensamma primärvårdsuppdraget och dess utveckling framåt.</p>	HSN/NFV	2025-2026	Inom ram
<p>Framtagande av tidsatt handlingsplan för att uppnå målet om 1100 listade patienter per allmänspecialist.</p> <p>Konsekvensbeskrivning, handlingsplan med tydliga delmål samt tidsplan arbetas fram.</p>	HSN/NFV	2025	Inom ram
<p>Ta fram handlingsplan med tydliga mätbara mål på hur en omfördelning kan ske riktat mot nära vård och Primärvården.</p> <p>Målet är att Primärvårdens kostnader år 2027 ska utgöra motsvarande rikssnittet av Hälso- och sjukvårdens kostnader</p>	RS	2025	Inom ram
<p>Utveckla en modell för att skapa nya enkla kontaktvägar för sömlös vård mellan primärvården och sjukhusvård.</p>	HSN/NFV	2025	Inom ram
<p>Utreda möjligheten att stimulera vårdcentralerna att utveckla fler kompletterande former av vårderbjudande</p>	NFV	2025	

Syftet är att flytta vården närmare patienterna genom t ex sjuksköterskemottagningar eller motsvarande.			Inom ram
Inrätta en omställningspeng för rätt använd kompetens och att öka takten i omställningsarbetet.	RS	2025	3 Mkr
Arbeta fram en handlingsplan med kommunerna i syfte att stärka barn och ungdomars psykiska hälsa.	NFV	2025	Inom ram
Utökad stöd och tidigare insatser för barn och unga Föräldrastödsprogram via BVC med stöd för att främja goda levnadsvanor som skärmtid, kost och sömn för 0-6 åringar. Förstärkning av första linjens vård för barn och unga, familjehälsan. Rusta familjecentralerna så att samtliga innehar MVC, BVC, öppen förskola och socialtjänst med förebyggande arbete.	HSN/NFV	2025	Primärvårdssatsning
Resurstillskott och omställning BUP Förstärkning av Vårdval BUP samt successiv omställning till tidigare insatser enligt Kronobarnsmodellen.	NFV	2025-2027	25 Mkr/2025
Utveckla akutläkarorganisationen successivt utifrån utredningen om "Akutläkarorganisationen" 2022-03-01. Målsättningen är att utveckla akutläkarorganisationen på sjukhusen både i Ljungby och Växjö. Utöka till 20 tjänster 2025, 2027 35 tjänster.	HSN	2025-2027	8 Mkr/2025 10 Mkr/2026 12 Mkr/2027
Anställ överläkare för att säkerställa god bemanning enligt AB	HSN	2025	20 Mkr
Etablera en struktur för regionens strategiska folkhälsoarbete Utarbeta en handlingsplan för regionen i struktur och kultur med aktiviteter för få konkret effekt av nationella och läns gemensamma mål för ökad folkhälsa.	NFV	2025	Inom ram
Utveckla och genomföra en folkhälsosatsning kring kost i samverkan med kommunerna Fler dietister som kan bistå regionens verksamhet men även kommunernas behov av stöd kring kost för unga och äldre.	HSN	2025	2 Mkr

<p>Region Kronoberg ska stärka arbetet med att rekrytera flera SMS-livräddare samt inskaffa fler publika hjärtstartare.</p> <p>Extra fokus på våra landsbygdsområden där hemsjukvården är en viktig medspelare samt att lämpliga byggnader förses med hjärtstartare.</p>	RS	2025	1 Mkr
<p>Säkerställa regionens utbud av specialiserad rehabilitering</p> <p>Arbetet ska ske i nära samarbete med kommuner, andra regioner och eventuellt privata aktörer som kan vara aktuella i arbetet kring patientens rehabilitering.</p>	HSN	2025	Inom Ram
<p>Utveckla kompletterande rehabiliteringsåtgärder.</p> <p>Se över möjligheten till fortsatta rehabiliteringsinsatser som startats genom samordningsförbunden (sker i samverkan med kommuner och andra aktörer).</p> <p>Utveckla grön rehab i egen regi eller i samverkan med andra aktörer.</p>	HSN	2025-2027	2 Mkr/2025 3 Mkr/2026 3 Mkr/2027
<p>Utreda fria sjukresor.</p> <p>Utreda avgiften för personer med funktionsvariation som ska besöka vården och inte har möjlighet att använda kollektivtrafiken.</p>	HSN	2025	Inom ram
<p>Införa individanpassad mammografi för riskgrupper.</p>	HSN	2025	2 Mkr
<p>Utreda Närmre Kronobergaren och omställningskontoret efter vad som ger bäst effekt för utvecklingen framåt.</p>	HSN	2025	Inom ram

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är en förutsättning för att skapa en attraktiv och hållbar region med goda förutsättningar för ett bra och fungerande vardagsliv, ett transportsystem med mindre miljö- och klimatpåverkan men också för att nå flera viktiga samhällsmål som en hållbar utveckling och en hållbar regional tillväxt.

Kollektivtrafiken bidrar till ökad jämlikhet och jämställdhet genom att skapa tillgänglighet till arbete, studier, service, fritid och rekreation för regionens invånare och besökare utifrån deras olika behov och förutsättningar.

Kollektivtrafiken medverkar aktivt till att binda ihop Kronoberg med omvärlden. Tillgång till kollektivtrafik är viktigt vid lokalisering av företag liksom för boende. Vi ska, utifrån länets förutsättningar med mycket landsbygd, ha bra kommunikationer. Vi ska successivt bygga ut kollektivtrafiken inom södra Sverige, genom att stärka kollektivtrafiken över länsgränserna, speciellt mellan starka noder. Detta ska ske genom samarbete med våra kommuner, grannlän och med sikte mot RSS (Regionsamverkan SydSverige) gemensamma målbild 2040.

Kollektivtrafiken kommer aldrig att kunna lösa kronobergarnas hela transportbehov, därför är bilen, cykeln och gångtrafik också viktiga för den regionala utvecklingen.

Närtrafiken är ett viktigt alternativ i de glesaste länsdelarna. Genom ett nytt gemensamt regelverk och ökad information till berörda, kommer närtrafiken bli ett komplement till ordinarie trafik. Det är även viktigt att ha ett nära samarbete med hälso- och sjukvårdsnämnden och kommunerna för att få en bra samordning, mellan sjukresor/serviceresor/färdtjänst och närtrafik, som i möjligaste mån ska samordnas.

För resenärerna är punktligheten tillsammans med regelbundenheten i trafiken avgörande för att man ska välja kollektivtrafiken. För att Krösatåg och Öresundståg ska få bra förutsättningar att hålla tiden i hela systemet i södra Sverige krävs ett dubbelspår mellan Alvesta och Växjö.

Arbetet med att starta Pågatågstrafik mellan Markaryd och Halmstad fortsätter, i syfte att underlätta för kompetensförsörjning och knyta samman arbetsmarknadsområden.

All kollektivtrafik, servicetrafik och internresor inom Region Kronoberg ska ske klimatneutralt, med fossilfria bränslen. Vid val av bränslen ska samhällsnyttan totalt för Kronobergs län vägas in. Arbetet med att införa fossilfritt flygbränsle vid vår flygplats ska fortsatt prioriteras.

Trots många utmaningar med ökade kostnader, ser vi ljus på framtiden. Därför är den fortsatta målsättningen att nå 50 % självfinansieringsgrad.

Tillsammans med relevanta aktörer bidrar länstrafiken till Kronobergs utveckling!

Mål och mått

PERSPEKTIV: INVÅNARE

STRATEGISKT OMRÅDE – ATTRAKTIV KOLLEKTIVTRAFIK

Mål: Ökad nöjdhet hos resenärer och allmänheten

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Kunder - Nöjd kund-index (NKI) buss/tåg enligt Kollektivtrafikbarometern*	66 %	70 %	72 %
Nöjd kund-index (NKI) Serviceresor enligt Barometern för anropsstyrd trafik*	89 %	90 %	90 %

Mål: Ökad trygghet i kollektivtrafiken samt på väg till och från den

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Kunder - För de flesta resor jag gör, vet jag hur jag kan åka kollektivt enligt Kollektivtrafikbarometern *	85 %	86 %	87%
Allmänhet - För de flesta resor jag gör, vet jag hur jag kan åka kollektivt enligt Kollektivtrafikbarometern *	62 %	63 %	64 %

Mål: Stärkt tillgänglighet i länet till service, fritid, arbete och studier

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Kunder - Avgångstiderna passar mina behov enligt Kollektivtrafikbarometern *	57 %	59 %	63 %
Allmänhet - Avgångstiderna passar mina behov enligt Kollektivtrafikbarometern *	37 %	38 %	39 %

*Definitioner enligt Kollektivtrafikbarometern och barometern för anropsstyrd trafik.

I undersökningarna redovisas de svarande som ger betyg 4–5 som nöjda och de som ger betyg 1–2 som missnöjda. De som ger betyg 3 anses varken vara nöjda eller missnöjda och redovisas inte i resultatet. Utfall och målvärde för mätetalen avser procentuell andel som har gett betyg 4 eller 5.

Definitioner av kund respektive allmänhet enligt kollektivtrafikbarometern:

Kunder : Personer som reser minst varje månad med kollektivtrafiktrafikbolaget.

Allmänhet: Samtliga svarande, dvs både kunder och icke-kunder.

PERSPEKTIV: PROCESSUTVECKLING OCH PRODUKTION

STRATEGISKT OMRÅDE – KLIMATSMART OCH RESURSEFFEKTIV KOLLEKTIVTRAFIK

Mål: Kollektivtrafikens marknadsandel ska öka till minst 16 procent 2030

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Kollektivtrafikens marknadsandel (av det motoriserade resandet)	14 %	15 %	16 %

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
Utveckla Närtrafiken Genomföra nytt regelverk (som är framtaget) som innebär samma förutsättningar i länets kommuner samt intensifiera information till invånarna om att resa via Närtrafiken. Utredda utökad trafik även på helgerna.	TN	2025	Inom ram
Utredda fler turer med Öresundståg på helgerna.	TN	2025	Inom ram
Utredda möjligheten till ytterligare senare kvällsturer med Öresundståg och Krösatåg från Kastrup/Hässleholm/Växjö.	TN	2025	Inom ram

Regional utveckling

Region Kronoberg har det regionala utvecklingsansvaret i länet enligt förordning 2017:583.

Regional utveckling i Region Kronoberg ska präglas av öppenhet, sammanhållning och robusthet. Det innebär ett strategiskt arbete, i samverkan med andra aktörer. En omvärld i förändringar kräver tydlighet i ledarskapet och en förmåga att samordna frågor som rör hela länet.

En ny regional utvecklingsstrategi (RUS) finns på plats 2025, den blir en gemensam plattform för Region Kronoberg och för länets aktörer för en hållbar utveckling av hela Kronoberg. Att skapa förutsättningar för framtida innovationer, grön omställning och ett attraktivt län för etableringar och där boendattraktiviteten ökar.

Kronobergs län har såväl aktiva städer/orter som levande landsbygd där näringslivet är framgångsrikt. Inte minst besöksnäringen är stor och de gröna näringarna har en särskild roll. De ger sysselsättning i hela länet och småföretag utvecklas på landsbygden. Regionens roll är att bidra till att stärka befintligt näringsliv i hela länet, i samverkan med olika aktörer, och också att bidra till att väcka intresset för nya etableringar i länet. Aktiviteter för att stärka nyföretagande och ökat kvinnligt företagande krävs. Allians för Kronoberg anser att Region Kronoberg bör ta krafttag i arbetet kring att få fler företag, myndigheter och andra aktörer att investera och etablera sig i Kronobergs län. Näringslivsarbetet är fortsatt ett av regionens viktigaste områden när det gäller regional utveckling. Ett framgångsrikt näringsliv är nödvändigt för en framgångsrik region.

Fortsatt långsiktig satsning med fokus på beredskap, att säkerställa basresurser såsom vatten, livsmedel och energi är viktigt, med tanke på förändringarna i vår omvärld.

Den ideella sektorn och föreningslivet har en viktig roll när det gäller det regionala utvecklingsarbetet. Hela civilsamhället måste inkluderas och mobiliseras.

Region Kronoberg har en långsiktig målsättning att Kronoberg ska bli ett plusenergilän. Det innebär insatser som uppmuntrar till olika fossilfria tekniklösningar. Kronoberg har också goda förutsättningar för olika typer av småskalig energiproduktion och utveckling av energigemenskaper.

Skog och trä är utpekade verksamheter inom Smart Specialiseringsstrategin och här ska Region Kronoberg ha den kunskap och förmåga som krävs för att än mer utveckla den höga nivån av specialisering som finns i regionen tillsammans med de olika aktörerna i sektorn. Ytterligare ett styrkeområde inom Smart Specialiseringsstrategin är maskinindustri.

Kompetensförsörjning är ett återkommande område som Region Kronoberg ska sätta högt på agendan genom att bidra med samverkan, skapa möjligheter till Yrkeshögskoleutbildningar och andra relevanta utbildningar som behövs inom vårt län. Grimslövs folkhögskola och Ryssbygymnasiet ska vara med som samarbetspartner och bidra i arbetet kring kompetensförsörjning såväl för Region Kronobergs egna behov som för företag/organisationer verksamma i länet. Grimslöv folkhögskola och dess konferensanläggning ska även användas för en fortsatt satsning på personalförbättrande gruppinsatser.

Vår infrastruktur med bredband, järnväg, vägar och flyg i länet ska hålla hög klass och det är en förutsättning för boendattraktivitet, etableringar och utveckling för fler företag. Fortsatt

samarbete med Regionsamverkan Sydsverige gör att vi gemensamt kan tala med en starkare röst.

Fehmarn Bält-tunneln förväntas vara klar 2029 och skapar nya möjligheter för vårt län, med ökad närhet till Europa. Det är hög tid att agera för att ta tillvara potentialen för länet och de möjligheter som öppnas, för såväl företagsetableringar, utökad marknad för näringslivet som för inflyttning.

EU:s sammanhållningspolitik går in i en ny programperiod 2027. Den kan innebära förändrade förutsättningar vad gäller organisation och finansiering av regional utveckling. Region Kronoberg bör därför aktivt följa arbetet och se över vår egen organisation. Regionen måste bidra till att stärka länets aktörer att kunna ta del av finansiering via sammanhållningspolitiken i högre utsträckning och därigenom också bidra till hög takt i omställningsarbetet.

Mål och mått

PERSPEKTIV: INVÅNARE

Region Kronoberg ska under perioden bidra till, och skapa förutsättningar för, att målen i den regionala utvecklingsstrategin uppfylls. Strategin ger en riktning för vad länet behöver prioritera fram till 2035. Övergripande målbild är: ”Vi skapar ett gott liv i ett livskraftigt Kronoberg”.

Mål: Region Kronoberg ska skapa ökade förutsättningar för en hållbar regional utveckling

Region Kronobergs viktigaste insatser för att skapa ökade förutsättningar för en hållbar regional utveckling är en fortsatt bred samverkan med relevanta aktörer i länet, liksom ett nationellt och internationellt påverkansarbete genom regional och mellanregional samverkan.

Mål: Region Kronoberg ska bidra till hållbar regional utveckling

För att skapa en systemförändring behöver länets aktörer gå samman på nya sätt. Vi behöver skapa en miljö där vi har mod att prova och samverka i nya former. Utifrån långsiktiga prioriteringar och utforskande kraftsamlingar arbetar Region Kronoberg tillsammans med länets aktörer både på lång och kort sikt. De utforskande kraftsamlingarna tar sin utgångspunkt i att det finns frågor som är komplexa, där det inte finns en enkel lösning, där frågan är angelägen för flera, där vi samverkar på nya sätt och över gränser. Vi går utanför befintliga strukturer och system, och vi samskapar lösningar och provar nya idéer i en utforskande och lärande miljö.

Förflyttningar mot målen i den regionala utvecklingsstrategin

Den regionala utvecklingsstrategin följs upp årligen av regionala utvecklingsnämnden. Uppföljningen består av en rapport med en analys av vilka förflyttningar som har gjorts inom de långsiktiga prioriteringarna, samt en kvalitativ beskrivning av de utforskande kraftsamlingarna och större insatser som avdelningen för regional utveckling inklusive bolag har genomfört. Uppföljningen bygger på underlag från återrapportering av villkorbeslutet till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Regionala utvecklingsnämnden och regionfullmäktige delges rapporten årligen.

PERSPEKTIV: PROCESSUTVECKLING OCH PRODUKTION

Mål: Region Kronoberg ska vara en drivande utvecklingsaktör

Utgångspunkten för Region Kronobergs arbete med att vara en drivande utvecklingsaktör är den regionala utvecklingsstrategin. I utvecklingsstrategin prioriteras att utgå från sina styrkor

och utmaningsdriven regional utveckling som ett sätt att skapa ökad hållbar regional utveckling. Det innebär att styrkor och utmaningar sätts i centrum, och att vi arbetar över sektorsgränser för att stärka styrkor och möta utmaningarna. För att vara en drivande utvecklingsaktör inom hållbar regional utveckling krävs en ökad samverkan genom:

- strategiskt arbete med nätverk, forum och möten med relevanta aktörer beroende på fråga,
- mäkla och matcha möten med en hög kvalitet,
- samverkansavtal, överenskommelser och/eller att bedriva satsningar/projekt ihop,
- ekonomiska utvecklingsmedel som fördelas ut till projekt inom regional utveckling (1:1) och hitta sätt att växla upp dessa med annan finansiering,
- att utveckla vårt internationella arbete och nyttja EU som en kraft i det regionala utvecklingsarbetet.

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
Utvärdering och förslag till förändringar av regionens organisation och arbetssätt inför ny programperiod av EU:s sammanhållningspolitik	RUN	2025	Inom ram
Ta fram en Energistrategi samt skapa en samverkansplattform för berörda aktörer i länet	RUN	2025-2026	Inom ram
Bygga berättelsen om attraktiva boenden och företagsetableringar i Kronoberg. Ta tillvara potentialen som skapas när Fehmarn Bält tunneln är klar för att lyfta Kronoberg län som ett expansivt, utvecklande län med tillväxt.	RUN	2025	Inom ram
Metodik och strategier för att få fler investeringar och etableringar i Kronoberg.	RUN	2025	Inom ram
Tillsammans med näringslivet och Linneuniversitetet utveckla arbetet med att få studenter att stanna kvar i Kronoberg.	RS	2025–2026	Inom ram
Intensifiera arbetet med att påverka den kommande nationella planen för infrastruktur för att lyfta länets behov av väg och järnväg. Planering tillsammans med länets kommuner för påverkansarbete och framtagande av Länstransportplan.	RS/RUN	2025-2026	Inom ram

Kultur

Kultur och bildning bidrar till Region Kronobergs vision och värdegrund genom att skapa ett livskraftigt, öppet och demokratiskt Kronoberg.

Nuläge

Region Kronobergs modell på kulturområdet innebär att den verksamhet som invånare och besökare möter genomförs i samverkan med externa aktörer. Större delen av kulturverksamheten bedrivs tillsammans med andra regioner och kommuner, till exempel i form av delägda bolag som Kulturparken Småland, Musik i Syd och Regionteatern Blekinge Kronoberg.

Delar av kulturverksamheten organiseras också inom förvaltning hos andra regioner eller kommuner, som till exempel den regionala biblioteksverksamheten. Även organisationer inom det civila samhället är viktiga genomförare av det regionala kulturuppdraget.

Vision för kulturlivet i Kronoberg

I Kronoberg ska kulturen vara en dynamisk, utmanande och en obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Kulturarbetet handlar också om demokratiska värden, konstnärlig frihet och förnyelse, samt kulturpolitisk samverkan på olika nivåer. Alla ska ges möjlighet att delta i kulturlivet.

Vi värnar om varje enskild människas grundlagsskyddade rätt till kulturell välfärd, bildning och de kulturella rättigheter som följer av FN:s deklaration om mänskliga rättigheter. Det finns också särskilda lagkrav vad gäller barn och unga, nationella minoriteter och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Kreativitet, mångfald och konstnärlighet ska prägla samhällets utveckling, kulturen ska bidra till andra områdens mål och strategier, som till exempel Agenda 2030 och den regionala utvecklingsstrategin, men också folkhälsa och länets robusthet.

Den regionala kulturplanen i Region Kronoberg utgör en långsiktig kulturpolitisk strategi med tydliga prioriteringar. För att möjliggöra tillgång till kultur för alla medborgare är det avgörande att Regionteatern har ändamålsenliga och lättillgängliga lokaler. Vi ställer oss bakom att riktade insatser ska göras för barn och unga, där en kulturgaranti ska garantera professionella kulturupplevelser för barn i förskola och grundskola, med en framtida strävan att även inkludera gymnasieelever.

Vidare är det viktigt att vi säkerställer finansieringsmöjligheter för Kulturparkens ökade hyreskostnader. Genom att stödja Kulturparken möjliggör vi fortsatt tillgång till kulturella evenemang och aktiviteter för regionens alla invånare.

Kultur i vården är en annan viktig aspekt av vår kulturstrategi. Genom att integrera kulturaktiviteter i vårdmiljön kan vi erbjuda patienter en välbehövlig paus från sjukdomens realitet, skapa glädje och öppna dörrar till nya perspektiv. Det är en satsning som bidrar till patienternas välbefinnande och i förlängningen, bättre hälsa.

Civilsamhället spelar en central roll i att bekämpa ofrivilligt utanförskap och ensamhet. Genom att engagera civilsamhället och skapa gemensamma kulturella och idrottsliga aktiviteter kan vi stärka samhällsgemenskapen och erbjuda en plattform för interaktion och inkludering.

Vår kulturstrategi fokuserar på att tillgängliggöra kulturen för alla medborgare i Kronoberg, med särskilt stöd till barn, ungdomar och patienter. Genom ett samarbete med kommunerna önskas vi skapa ett mer inkluderande och en kulturellt rikare region.

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
Kultur i vården. Patientnära kontakt med kultur för sjukhuspatienter.	KN	2025	300.000 kr
Främja civilsamhället för ökad gemenskap och motverka ensamhet. Tillsammans med kommunerna och civilsamhället erbjuda kultur för att skapa möten och gemenskap. Söka externa bidrag för genomförande.	KN	2025	2 Mkr + Externa bidrag
Utreda en kulturgaranti för barn och ungdomar i förskola/skola.	KN	2025	Inom ram
Påskynda en lösning av Regionteaterns lokaler.	RS	2025	Inom ram

Stöd-och serviceverksamheter

Stöd och serviceverksamheternas övergripande uppdrag är att stödja kärnverksamheterna, med utgångspunkt i regionens strategier och behov, för att bidra till utveckling och kostnadseffektivitet.

Stöd- och serviceverksamheterna ansvarar i hög grad för att Region Kronoberg följer lagar, förordningar och övriga uppdrag som gäller för Region Kronoberg på ett rättssäkert sätt.

Inriktningar för stöd- och serviceverksamheter

För att klara utmaningen med att fler behöver mer av färre, behöver Region Kronoberg ett omfattande omställningsarbete, som ska frigöra tid och sänka kostnader. Stöd- och serviceverksamheterna ska stödja kärnverksamheterna vara en aktiv del i arbetet med denna omställning. Syftet är att frigöra tid för kärnverksamheten när det gäller administrativa arbetsuppgifter som kan utföras av en annan funktion.

Effektiv service och administration som stödjer omställning

Region Kronobergs stödprocesser är i hög grad digitaliserade, men uppfattas som tidskrävande och i många fall tidsödande av verksamheten. Inom service- och försörjningsprocesserna arbetar vi aktivt med verksamhetsutveckling av metoder för att kunna effektivisera verksamheten genom standardiserade och automatiserade tjänster som ska underlätta för alla delar av Region Kronoberg.

Region Kronoberg står inför en ny tid präglad av digital utveckling och artificiell intelligens (AI), och vi måste agera proaktivt för att utvinna dess potential. Genom att implementera en gemensam AI- och digitaliseringsstrategi kan vi avlasta vården och effektivisera hela organisationen. Vi ska ligga i framkant när det gäller nyttjandet av AI, samtidigt som vi noggrant väger etiska aspekter mot de fördelar som teknologin kan medföra. Genom att prioritera transparens och ansvarstagande kan vi säkerställa att digitaliseringen verkligen kommer vår organisation och medborgarna till godo.

Genom att implementera moderna digitala lösningar kan vi förbättra arbetsflöden, höja kvaliteten på tjänster och attrahera och behålla kompetent personal. En tydlig strategi möjliggör samordning mellan olika aktörer och skapar förutsättningar för en mer hållbar och effektiv verksamhet, vilket är nödvändigt för att fortsatt kunna erbjuda en högkvalitativ välfärd.

En robust organisation

Region Kronoberg har ansvar för viktiga samhällsfunktioner som måste fungera även vid extraordinär/särskild händelse, höjd beredskap och krig. Region Kronoberg ska vara en robust region som kan hantera påfrestningar i såväl vardag som i kris, och ska fortsatt arbeta för att ha ett civilt försvar i nivå med vad som anges från statlig nivå. Vårt säkerhetsarbete innebär kunskap om hot och risker, hur de kan förebyggas, samt olika former av säkerhetshöjande åtgärder.

Digitala förutsättningar i syfte att understödja organisationens utveckling

Samhället ställer krav på en konstant tillgång till ändamålsenliga IT-stöd, vars tillgänglighet spelar en avgörande roll. I takt med digitaliseringen blir IT-stöden alltmer kritiska för att välfärdens verksamheter ska fungera. Inom Region Kronoberg samlar vi vårt arbete med IT och digitalisering på regionövergripande nivå, med verksamhetens behov i fokus. Med

regionens gemensamma IT-försörjning som paraply skapar vi även förutsättningar för att utveckla en mer informationsdriven organisation, med förmågan att använda information och data som en resurs i styrning, beslutsstöd och verksamhetsutveckling. Regionens gemensamma IT-försörjning och IT-landskap vara ändamålsenligt, kostnadseffektivt, säkert och robust.

Kunskapsorganisationen

Region Kronoberg är i allra högsta grad en kunskapsorganisation. Forskning inom regionen sker nära vardagen i verksamheterna, och möjliggör erfarenhetsutbyte och tvärprofessionell samverkan inom organisationen och externa aktörer.

För en kunskapsorganisation är det viktigt med väl utvecklade kontakter med universitet inom samtliga discipliner som berör hela regionens verksamhet. Utöver ett stort fokus kring hälso- och sjukvårdens forskning och utveckling ser Allians för Kronoberg ett stort värde i att lyfta även andra delar. Forskningsamarbete kan med fördel ske även kring frågor som berör till exempel Artificiell Intelligens (AI) och annan verksamhetsstödande forskning. Möjligheter till forskningsamarbete ökar också regionens attraktivitet som arbetsgivare.

Kost- och måltidsverksamhet

Framtidens kost- och måltidsverksamhet har aktualiserats i såväl måltidsutredningen som i utredningar kring utformning av framtidens sjukhus i Ljungby och Växjö.

Ambitionen kring måltiderna är fortsatt hög kvalitet och att måltiderna ska vara hälsosamma och hållbara. Vid beslut om organisation och produktion måste stor hänsyn tas till robusthet och redundans. Det innebär att vi i Allians för Kronoberg ser en fördel med samarbete med kommunerna kring produktionen av måltiderna.

Mål och mått

PERSPEKTIV: INVÅNARE

Mål: Tjänster som stöd och service erbjuder ska möta verksamhetens behov samt uppnå kraven enligt gällande lagar och förordningar.

PERSPEKTIV: PROCESSUTVECKLING OCH PRODUKTION

Mål: Region Kronoberg har robusta, standardiserade och automatiserade stödprocesser.

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
I högre grad arbeta med kompetensväxling avseende uppgifter i kärnverksamheter som kan utföras av stöd och service.	RS	2025	Inom ram
Fortsätta att stärka Region Kronobergs förmåga vid extraordinär, särskild händelse och höjd beredskap i enlighet med nationella direktiv.	RS	2025	Inom ram
Gör "övriga kostnader" i form av lokaler, teknik med mera synliga i budget och planering. Öka möjligheten för den som betalar att påverka framtida kostnader genom att påverka	RS	2025	Inom ram

investeringar och de befintliga tjänster som finns bland övriga kostnader.			
Utarbeta en AI- & Digitaliseringsstrategi	RS	2025	Inom ram
Söka samverka med kommuner om måltidsproduktion till våra sjukhus.	RS	2025	Inom ram
Effektivisera lokalutnyttjandet	RS	2025-2027	Effektivisering 5 Mkr/2025 10 Mkr/2026 15 Mkr/2027
<p>Se systematiskt över hyrda lokaler och undersök om de kan samlokaliseras med egna lokaler. Arbetet innebär också att genom omlokaliseringar inom egna lokaler skapa förutsättningar för inflyttande verksamhet. Belöningsystem för de som bidrar till verksamheten får gärna införas.</p> <p>Inklusive kostnadsbesparingar som energieffektiviseringar.</p>			
Organisationsutveckling, minskad administrativ personal och minskade inköp av konsulttjänster.	RS	2025	Effektivisering 10 mkr

Ekonomi

Allians för Kronoberg anser att det är avgörande att sikta på ett överskottsmål på över 2 procent över tid för att skapa en stark ekonomisk grund. Detta är särskilt viktigt för att kunna trygga finansieringen av framtida investeringar i viktig infrastruktur, som sjukhus och kollektivtrafik.

Region Kronoberg behöver en stabil och långsiktig ekonomi med fokus på hållbarhet och framtiden, där vi tar ansvar för dagens ekonomiska investeringar utan att lämna stora skulder till kommande generationer. En solid ekonomisk bas är nödvändig för att möta framtida investeringsbehov och samtidigt säkerställa högkvalitativ service till invånarna. Vi strävar efter att tillhandahålla en säker, effektiv och tillgänglig hälso- och sjukvård, en väl fungerande kollektivtrafik och ett rikt kulturutbud med berikande utbud.

Region Kronobergs ekonomi står sig väl i en jämförelse med andra regioner i landet, något vi är stolta över, men vi kan inte bli bekväma. Viktiga ekonomiska prioriteringar måste göras framöver. De senaste två åren har belastats av hög inflation och global oro, vilket har lett till stora underskott för kommuner och regioner i hela landet. Detta har tvingat Region Kronoberg att använda delar av sitt egna kapital, vilket nu kräver ett större ansvarstagande för ekonomin under de kommande åren för att säkerställa en god ekonomisk buffert för framtiden.

För att säkerställa en hållbar ekonomi framöver måste Region Kronoberg återfå en balans och uppvisa positiva resultat. Detta kräver att vi anpassar kostnadsutvecklingen inom våra verksamheter i linje med skatteunderlagets utveckling och att vi noggrant håller oss inom de ekonomiska ramar som satts. Med en tydlig plan och målmedvetenhet kan vi uppnå de resultat som vår region och dess invånare förtjänar.

Region Kronoberg måste säkerställa att medlen för välfärd används korrekt. Välfärdsbrottslighet, där skattepengar missbrukas, hotar både ekonomi och förtroendet för systemet. För att motverka dessa oegentligheter måste Region Kronoberg fokusera på proaktiva åtgärder och bygga effektiva system för att upptäcka och hantera misstänkt verksamhet.

Skatten till Region Kronoberg tillhör de högsta i landet. Den är 12 kronor per intjänad hundralapp. Målet är att skattenivån ska vara oförändrad, men när möjligheten ges kunna sänkas.

Den höga inflationen gör att skatteinkomsterna ökar, men problemet är att kostnaderna har ökat ännu fortare. Det innebär att trots att regionen får mer pengar, så är det ändå en minskning om man ser till värdet. De senaste två åren har regionen gjort ett underskott på cirka 200 miljoner kronor per år. Speciellt under pandemin var statsbidragen höga och regionen hade ett rejält överskott. Det vägs upp av föregående år och räknat över fem år är ekonomin i balans.

Verksamheterna är olika bra på att hålla sin budget. Det stora problemet är sjukhusvården som trots beslut om effektiviseringar uppvisar ökande problem. Underskottet närmar sig för år 2024, 300 miljoner för sjukhusverksamheten och trots bland annat Balans 26 kvarstår

utmaningarna och ytterligare åtgärder måste vidtas för att säkerställa en långsiktig balans i ekonomin.

Kostnaden för regionens verksamhet ligger nära det nationella genomsnittet. Hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för den största delen av verksamheten som rör sjukvården. En jämförelse med resten av landet visar att vår verksamhet är mer kostnadseffektiv än regionerna Kalmar och Blekinge, men något dyrare än i region Halland och Jönköping.

En avvikelse mellan riket och Kronobergs län är fördelningen mellan nära vård och sjukhusverksamhet. Sverige är sjukhustunga i jämförelse med flera europeiska länder, som har en mer utbyggd primärvård.

Allians för Kronoberg betonar vikten av att medborgarna möts av en öppen och aktiv första dörr i den nära vården. I framtiden måste andelen för nära vård öka. Det är svårt att flytta pengar från sjukhus till vårdcentraler, men man kan lägga nysatsningar på den nära vården och därmed på sikt ändra förhållandet. Av detta skäl kommer en stor del av de nya satsningar som Allians för Kronoberg gör att rikta sig mot den nära vården. Målet är att få en välfungerande första dörr och därmed minska trycket på sjukhus och akutvård. En mycket viktig framgångsfaktor är samarbete med kommuner och andra aktörer som är viktiga för att utveckla den nära vården.

Investeringar

Verksamheten kräver välfungerande lokaler och modern teknik. Hittills har Region Kronoberg kunnat finansiera sina byggnader och förändringar med eget kapital. Skuldsättningen är därmed låg för fastigheter.

De långdragna diskussionerna kring sjukhusen har inneburit begränsade investeringar under de senaste decennierna. Det innebär att stora investeringar på sjukhusen i Växjö och Ljungby inte blivit genomförda. Samtidigt finns även behov av investeringar inom annan verksamhet som Sankt Sigfridsområdet, vårdcentraler med mera. I praktiken ger detta upphov till ett mindre berg av kommande investeringar som är stora under de närmaste 10 åren. Därför har Allians för Kronoberg lagt stort fokus och ta ansvar för kommande långsiktiga investeringar och bygga upp en buffert där inte kommande generationer tvingas bära hela ekonomiska kostnaden. Vårt överskottsmål övergår därför 2,0 procent och blir för 2025 2,4 procent, det är för oss att ta ansvar.

Det är viktigt att fortsätta redovisa de ekonomiska konsekvenserna på 10 års sikt, så att man skapar balans mellan verksamhet och investeringar genom att fortsätta med ambitionen att själva finansiera investeringar. Avsättningar måste göras i regionen för att klara de kommande investeringarna för en hållbar ekonomi.

Övriga kostnader

En stor del av kostnaderna inom Region Kronoberg är redovisade som övriga kostnader. Största delen av dessa kostnader är lokaler. Inom exempelvis Hälso- och sjukvårdsnämnden går över 1 miljard till ”övriga kostnader”. Pengar till detta tas från budgeten och minskar därmed de pengar som går till egentlig vård. Övrigkostnaden känns ofta som opåverkbar, det samma gäller möjligheten att minska sina lokaler och därmed minska sina övriga kostnader.

Som region bör vi säkerhetsställa att vi står för vår del av kostnaderna och har ett gott samarbete med kommunerna, till nytta för alla.

God ekonomisk hushållning

En förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap samt tydliga och mätbara mål. Det krävs även rättvisande och tillförlitlig redovisning och uppföljning som ger information om avvikelser gentemot målen.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat

Mål och mått

PERSPEKTIV: EKONOMI

Mål: En hållbar ekonomi i balans

Mätetal	Bokslut 2023	Målvärde 2025	Målvärde 2027
Resultat, (%) i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	-1,8%	2,4%	2,3%
Soliditet, (%), (inkl ansvarsförbindelse för pensioner inom parantes)	32% (2%)	Ökande trend	Ökande trend
Självfinansieringsgrad investeringar, (%)	25%	100%	100%
Genomsnittlig likviditet (mnkr)	1 683 mnkr	>500 mnkr	>500 mnkr

Prioriterade uppdrag

Uppdrag	Ansvarig nämnd	Tidplan	Finansiering
<p>Utveckla styrmodell med samband mellan ekonomi, prestation och kvalitet.</p> <p>För att i verksamheterna kunna väga samman resursanvändning, produktion och kvalitet för en bättre ekonomisk hushållning, styrning och uppföljning</p>	RS	2025	Inom ram

Finansiering och budgettabeller

Finansiering

Finansieringen i Budget 2025-2027 baseras på skatteunderlagsprognos från SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skandias pensionsprognos från augusti 2024. Delposterna inom finansieringsbudgeten för 2025 och plan 2026-2027 framgår av tabellen nedan och utgår ifrån aktuella förutsättningar i augusti 2024.

Utdrag ur cirkulär *Aktuell ekonomi nr 24:38* (SKR 2024-08-22):

”Att inflationen i år växlat ned rejält jämfört med föregående års höga inflationstakt medför långsammare ökning av prisbasbeloppen 2025. En inflation som nästa år och framöver antas ligga nära 2 procent ger fortsatt måttliga uppgångar av prisbasbeloppen också efter 2025. Nedväxlingen av inflationen medför även att garantipensioner ökar långsammare och att skatteskalorna inte räknas upp lika snabbt (till exempel för grundavdraget).

Återhämtningen av skatteunderlagstillväxten samt nedväxlingen av inflationen innebär att kommunsektorns köpkraft åter beräknas öka framöver.

De exceptionellt svaga åren 2023 och 2024, med ett skatteunderlag som i reala termer minskar, följs av en markant rekyl 2025. Då beräknas en ovanligt stor ökning av det reala skatteunderlaget. Förutom att priser stiger långsammare faller pensionskostnaderna 2025, en stor kontrast mot de stora uppgångarna föregående år. Den viktigaste faktorn är prisbasbeloppet och hur detta slår på värderingen av sektorns pensionsskuld. Detta ger generellt en positiv inverkan på kommuners och regioners resultat 2025. Även om det är en mycket ojämn profil mellan åren stiger det reala skatteunderlaget sammantaget med i genomsnitt 1,9 procent per år 2024–2027. Detta är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt.”

Finansiering, miljoner kronor

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Skatter	5 877	5 959	6 233	6 452	6 697
Preliminärskatt	5 751	5 959	6 233	6 452	6 697
Avräkning skatteintäkter	126		-	-	-
Utjämningsystemet och generella statsbidrag	2 056	2 420	2 371	2 423	2 511
Inkomstutjämningsbidrag	1 245	1 292	1 366	1 427	1 483
Kostnadsutjämningsavgift	-3	1	28	28	29
Strukturbidrag	47	47	47	47	48
Regleringsavgift/bidrag	87	149	71	41	6
Bidrag läkemedel inom förmånen	680	753	820	880	945
Övriga statsbidrag	-	178	39	-	-
Summa skatter, utjämningsystemet samt generella statsbidrag	7 933	8 379	8 604	8 875	9 208
Finansiella intäkter	285	50	75	75	75
Finansiella kostnader	-353	-405	-173	-72	-147
<i>varav finansiell del pensioner</i>	-311	-388	-153	-52	-127
<i>Justering orealiserade poster</i>	-146	-	-	-	-
Summa	7 719	8 024	8 506	8 878	9 136

Skatteintäkter

Skatteintäkterna motsvarar cirka två tredjedelar av Region Kronobergs totala intäkter. Skatteintäkterna är beroende av samhällsekonomins utveckling samt den skattesats som fastställs av Region Kronobergs förtroendevalda.

Skattesats (utdebitering) 2025

Skattesatsen i Region Kronoberg för 2025 fastställs till 12,00 procent.

Kommunalekonomisk utjämnning och generella statsbidrag

Beloppen i Budget 2025 gällande utjämningsystemet baseras på preliminära uppgifter i augusti 2024. Det kommer eventuellt att kompletteras med tillskott enligt regeringens budgetproposition. Det slutliga utfallet av utjämnningen för 2025 fastställs i december 2024. I övriga generella statsbidrag finns upptaget 39 mnkr för det av regeringen aviserade sektorsbidraget på 2 mdkr till hälso-och sjukvård för 2025.

Läkemedelsförmånen

Regeringen avser att i nära samarbete med berörda aktörer fortsätta arbetet med samordnade och angelägna utvecklingsinsatser inom läkemedelsområdet. Dessutom avser regeringen att i samarbete med SKR åstadkomma en långsiktigt hållbar hantering av statens bidrag till regionerna för kostnaderna för läkemedelsförmånen.

Bidrag för läkemedelsförmånen budgeteras för 2025 till 820 mnkr baserat på Socialstyrelsens vårprognos för läkemedelskostnader inom förmånen.

Finansiella intäkter och kostnader

Budgeten för finansiella kostnader åren 2025-2027 avser till största delen Skandias prognostiserade finansiella kostnad för intjänandedelen på pensionsskulden för respektive år. Den finansiella kostnaden för pensioner består av ränte- och basbeloppsuppräkningskostnader.

Övriga finansiella kostnader och intäkter avser framför allt bankavgifter, ränteintäkter och avkastning i kapitalförvaltningen.

Resultatbudget

Resultatbudget, mnkr

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Verksamhetens nettokostnader	-7 864	-8 166	-8 304	-8 663	-8 922
Skatteintäkter	5 877	5 959	6 233	6 452	6 697
Generella statsbidrag och utjämning	2 056	2 420	2 371	2 423	2 511
Verksamhetens resultat	68	213	300	212	286
Finansnetto	-68	-355	-98	3	-72
Redovisat resultat	0	-142	202	215	214
Balanskravsjusteringar	-146	-	-	-	-
Resultat efter balanskravsjustering	-146	-142	202	215	214
Resultat i förhållande till skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag	-1,8%	-1,7%	2,4%	2,4%	2,3%

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudget, mnkr

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Löpande verksamhet					
Årets resultat	0	-142	202	215	214
Avskrivningar	284	252	287	314	347
Avsättningar (netto)	504	663	204	73	71
Rörelsekapitalförändring	-139	34	-200	-200	-200
Kassaflöde från löpande verksamhet	649	808	493	401	431
Investeringar	-553	-1 011	-696	-586	-476
Förändring långsiktiga fordringar och skulder	-20	0	-4	-4	-4
Förändring likvida medel	76	-203	-207	-188	-49

Kassaflödesanalysen visar hur likviditeten förändras under planperioden. Här redovisas in- och utbetalningar till skillnad från resultatbudgeten, där intäkter och kostnader redovisas.

Balansbudget

Balansbudget, miljoner
kronor

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	3 822	4 538	5 388	5 600	5 669
varav finansiell leasing	816	773	1 213	1 153	1 093
Omsättningstillgångar	4 762	4 558	4 601	4 652	4 842
Varav finansiell leasing	3 574	3 824	3 872	2 922	2 970
Summa	8 584	9 096	9 988	10 251	10 511
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	2 761	2 619	2 822	3 036	3 250
Avsättningar (pensioner mm)	3 470	4 133	4 338	4 411	4 482
Skulder	2 353	2 343	2 829	2 804	2 779
varav finansiell leasing	914	874	1 319	1 264	1 209
Summa	8 584	9 096	9 988	10 251	10 511

Balansbudgeten visar regionens förväntade tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder respektive år.

Driftramar per nämnd

Nedan redovisas preliminära driftsramar för nämnderna under perioden 2024-2026. Driftsramarna är preliminära, eftersom interna budgetposter kan komma att förändras.

Preliminära driftsramar, miljoner kronor

	Utfall 2023	Budget 2024*	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Hälsa- och sjukvårdsnämnd	5 118	5 414	5 619	5 744	5 853
Trafiknämnd	457	423	456	485	506
Regional utvecklingsnämnd	80	85	87	88	88
Kulturnämnd	73	73	78	80	81
Nämnden för folkhälsa och vårdval	1 364	1 426	1 477	1 513	1 580
Styrelsen för Grimslövs folkhögskola	16	18	18	18	18
Regionstyrelsen	748	719	561	727	788
Patientnämnden	0,5	0,9	1	1	1
Regionfullmäktige inkl revisorer**	8	8	8	8	8
Summa	7 864	8 167	8 304	8 664	8 923
<i>Förändring jämfört med föregående år</i>			1,7%	4,3%	3,0%

*Budgetram anläst augusti 2024 ** OBS! Beloppen är före uppräknig av arvoden för 2025.

Förändring driftsramar 2025-2027

Förändringar 2025–2027 jämfört med 2024

Belopp i mnkr	2025	2026	2027
Hälsa och sjukvårdsnämnd			
Kompensation lönerevision (ej avtal 2025-2027)	41,6	41,6	41,6
Resursförändring	163,6	288,6	397,4
Varav:			
Reversering tilläggsbudget nr 2 2024	-90,0	-90,0	-90,0
Köpt vård	80,0	130,0	160,0
Läkemedel	90,0	150,0	210,0
AB-Läkare	20,0	20,0	20,0
Organiserad Prostatacancerstening	5,0	5,0	5,0
Slutenvårdsdos	6,0	6,0	6,0
Ambulansstation Strömsnäsbruk	0,9	0,9	0,9
Insulinpumpar	17,0	17,0	17,0
Sjukresor	19,0	19,0	19,0
Kompletterande rehabiliteringsåtgärder	2,0	3,0	3,0
Personalvaccinationer, enligt beslut i RS	0,0	0,0	0,5
PDMS-System	3,0	3,0	3,0
Akuttäkare	8,0	10,0	12,0
Individanpassad mammografi	2,0	2,0	2,0
Budgetflytt till regionstyrelsen (Palliativt centrum)	-2,0	-2,0	-2,0
Budgetflytt till nämnden för folkhälsa och vårdval (ortopedteknisk hjälpmedel)	-3,0	-3,0	-3,0
Budgetflytt från nämnden för folkhälsa och vårdval (inkontinensartiklar)	-2,0	-2,0	-2,0
SUMMA	205,2	330,1	439,0

Trafiknämnd	2025	2026	2027
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2025-2027)	0,7	0,7	0,7
Resursförändring	32,6	61,9	82,7
Varav:			
<i>Justering lägre indexkostnader</i>	-10,0	-10,0	-10,0
<i>Effektivisering</i>	-5,0	-5,0	-5,0
SUMMA	33,3	62,6	83,4
Regional utvecklingsnämnd			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2025-2027)	0,6	0,6	0,6
Resursförändring	0,7	1,5	2,2
SUMMA	1,3	2,1	2,9
Kulturnämnd			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2025-2027)	0,1	0,1	0,1
Resursförändring	5,2	6,9	8,6
Varav:			
<i>Hyra Kulturparken</i>	1,4	1,4	1,4
<i>Musik i vården</i>	0,3	0,3	0,3
<i>Främja civilsamhället</i>	2,0	2,0	2,0
SUMMA	5,3	7,0	8,6
Styrelsen för Grimslövs folkhögskola			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2025-2027)	0,2	0,2	0,2
Resursförändring	0,0	-0,1	-0,2
SUMMA	0,2	0,1	0,1

Nämnden för folkhälsa och vårdval	2025	2026	2027
Resursförändring inkl LPIK-uppräknig	51,0	87,2	153,3
Varav:			
<i>Tilläggsbudget nr 2</i>	-30,0	-30,0	-30,0
<i>Befolkningsökning</i>	0,0	0,0	0,0
<i>Uppgiftsväxling SHV till Primärvård</i>	45,0	75,0	105,0
<i>Läkemedel, primärvård</i>	15,0	15,0	15,0
<i>Budgetflytt från hälso och sjukvårdsnämnden (ortopedteknisk hjälpmedel)</i>	3,0	3,0	3,0
<i>Budgetflytt från hälso och sjukvårdsnämnden (inkontinensartiklar)</i>	2,0	2,0	2,0
<i>Resurstillskott och omställning BUP</i>	25,0	20,0	10,0
<i>Vårdgaranti, BUP</i>	12,0	12,0	12,0
<i>Klinikläkemedel, BUP</i>	5,0	5,0	5,0
<i>Barn tandvårdspeng 20-23 år försvinner (netto)</i>	-14,0	-14,0	-14,0
<i>Särskilt tandvårdsstöd</i>	6,0	6,0	6,0
SUMMA	51,0	87,2	153,3
Regionstyrelsen			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2025-2027)	5,9	5,9	5,9
Resursförändring (inkl lönerrevision 2025–2027*)	-164,4	2,1	63,1
Varav:			
<i>Höjd medlemsavg samordningsförbund Värend</i>	1,0	1,0	1,0
<i>Smaland airport</i>	5,5	5,5	5,5
<i>Publika hjärtstartare, sms-livräddare</i>	1,0	1,0	1,0
<i>Effektivisera lokalutnyttjandet</i>	-5,0	-10,0	-15,0
<i>Effektivisering adm+konsulter</i>	-10,0	-10,0	-10,0
<i>Omställningspeng</i>	3,0	0,0	0,0
SUMMA	-158,5	8,0	69,0
Patientnämnden			
Kompensation lönerrevision (ej avtal 2025-2027)	0,0	0,0	0,0
Resursförändring	0,0	0,0	0,0

SUMMA	0,0	0,0	0,0
Regionfullmäktige			
Resursförändring	0,1	0,1	0,2
SUMMA	0,1	0,1	0,2
SUMMA Förändringar jämfört med 2024	137,8	497,2	756,5

**Löneantal (2025–2027) fördelas efter utfall till respektive nämnd och år*

Kapiteringsersättning till Vårdval primärvård och barntandvård

Vårdersättning Vårdval Kronoberg

Justering av vårdersättning Vårdval Kronoberg görs med -1,3 procent för år 2025 enligt LPIK inklusive läkemedel (SKR:s prognos augusti 2024).

Vårdersättningen 2025 uppgår därmed till följande uttryckt i kronor per listad och år:

Vårdersättning per listad och år

Belopp i kronor	
Vårdersättning, 2024	5 308 kr
Indexreglering (LPIK)	-69 kr
Resursförstärkning primärvård	222 kr
Resurstillskott Läkemedel	74 kr
Ortopedtekniska hjälpmedel	15 kr
Inkontinensartiklar	10 kr
Vårdersättning, 2025	5 560 kr
Inklusive 2 % momsersättning	5 671 kr

Barntandvårdspeng

Justering av barntandvårdspengen görs med -1,4 procent enligt LPIK exklusive läkemedel (SKR:s prognos augusti 2024). Barntandvårdspengen för år 2025 uppgår därmed till följande, uttryckt i kronor per barn och år:

Barntandvårdspeng, kronor per barn och år

	å pris 2024	Uppräkning	å pris 2025
Barntandvårdspeng 3-19 år	1 733	-24	1 709 kr
Områdesansvar 0-2 år	349	-5	344 kr
Områdesansvar 3-19 år	218	-3	215 kr

Investeringsbudget

För att möta de framtida kraven på Region Kronoberg och framförallt en hälso- och sjukvård av hög kvalitet, patientsäkerhet och att vara en attraktiv arbetsgivare genomför Region Kronoberg ett omfattande investeringsprogram. Investeringar som Region Kronoberg gör ska bidra till verksamhetsutveckling och möjliggöra effektiviseringar genom nya eller förbättrade produkter, ökad kapacitet eller sänkta kostnader. Investeringar görs även för att byta ut befintliga resurser för att bibehålla kapacitet eller standard.

Investeringsbudget, miljoner kronor

	Utfall 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Fastigheter	372	785	423	294	249
Medicinsk teknik och övriga inventarier	56	141	193	212	146
<i>-varav intäktsfinansierade verksamheter</i>	19	22	35	25	24
Informationsteknik	45	41	36	36	37
Övriga investeringar och oförutsett	23	44	44	44	44
Summa	553	1 011	696	586	476

Investeringsramar 2025-2027

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Fastighetsinvesteringar beslutade av RF	247	134	93
Centrallasarettet Växjö			
- Ombyggnation Neonatal CLV	33		
- Införande av PCI CLV	6	15	15
Lasarettet Ljungby			
- Ny vårdbyggnad 1 N i LL		5	57
- Förstärkning 1C i LL	9		
- Ombyggnation ögonmottagningen LL	20		

Sigfridsområdet och övriga länet			
- Renovering hus 1 för Barnhabiliteringen och administration	29		
- Nybyggnation hus K8 för Rättspsykiatri	125	84	
- Ombyggnation av Teleborgs vårdcentral och familjecentral	25	30	21
Fastighetsinvesteringar planerade för beslut i RF/RS	126	110	106
Centrallasarettet Växjö			
- Anpassningar CLV	20		
- Ombyggnation av hus G CLV		15	
- Ombyggnation mikrobiologen CLV	15	15	
Lasarettet Ljungby			
- Anpassningar LL	10	20	20
Sigfridsområdet och övriga länet			
- Renovering hus 4 SO			25
- Ombyggnation regionhuset inför ABW samt tekniska installationer	35		
- Renovering av Rättspsykiatrins lokaler K6 SO	16	30	31
Övergripande			
- Oförutsedda större ombyggnationer	30	30	30
Fastighetsanslaget	50	50	50
- Tekniska reinvesteringar	35	35	35
- Mindre ombyggnationer samt verksamhetsanpassningar	15	15	15
MT och övrig utrustning	193	212	146

-Återanskaffning inklusive haveri	128	159	102
-Nyinvestering	10		
Inventarier i samband med byggprojekt			
-Inventarieinköp i mindre byggprojekt	5	5	5
-Renovering av hus 1	8		
-Införande av PCI		10	10
-Anpassningar LL och CLV	3		
-Regionhuset ABW	2		
-Ombyggnation av Teleborgs vårdcentral och familjecentral			5
-Nybyggnation hus K8 för Rättspsykiatri	2	13	
Inventarier till intäktsfinansierade verksamheter			
- Mikrobiologen	2	5	4
- Rättspsykiatrin	18	5	5
- Primärvården	1	1	1
- Hjälpmedelscentralen	9	9	9
- Folk tandvården	5	5	5
IT	36	36	37
-Återanskaffning	25	25	25
Oförutsett	44	44	44
-Konst	1	2	1
Summa	696	586	476

Låneram

Region Kronobergs planerade investeringsbehov den kommande tioårsperioden ställer krav på att det finns likviditet.

För att säkerställa tillgången till likviditet ska regionfullmäktige i samband med beslut om budget även besluta om nyupplåning och refinansiering samt kredit. Medel från överlikviditetsförvaltningen kan tas i anspråk för att finansiera investeringarna, men ett upplåningsbehov kan eventuellt ändå uppstå. Med anledning av detta beviljar regionfullmäktige under 2025 låneram på 1 500 miljoner kronor, samt att den av regionfullmäktige beslutade krediten kvarstår.

Koncernföretagens ekonomi

Koncernföretag där Region Kronoberg har en ägarandel över 20 procent (2 kap 5 § lagen om kommunal bokföring och redovisning).

<i>(Belopp i mnkr)</i>	2021	2022	2023	PLAN/PROGNOS	
				2024	2025
AB Destination Småland					
Ägarandel 100%					
Omsättning	11,9	13,1	13,0	10,7	8,8
Årets resultat	0,3	-0,8	0	0,1	0
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RUN)	6,2	6,9	6,9	6,7	*
Ryssbygymnasiet AB					
Ägarandel 90%					
Omsättning	54,4	58,2	63,1	66,6	70,1
Årets resultat	0,4	1,5	-0,7	-1,9	-0,1
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RUN)	0	0	0	0	0
Kulturparken Småland AB					
Ägarandel 59%					
Omsättning	36,4	37,2	37,6	41	45,5
Årets resultat	0	0	0,1	0	0
Driftsbidrag från Region Kronoberg (KN)	11,8	11,8	12,1	12,0	*
Växjö Småland Airport AB					
Ägarandel 55%					
Omsättning	12,6	32,9	38,2	39,8	38,5
Årets resultat	-10,4	-1,5	-12,4	-15,4	-12,7
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RS)	5,5	5,5	5,5	5,5	*
AB Regionteatern Blekinge-Kronoberg					
Ägarandel 49%					
Omsättning	44,5	46,3	47,1	45,9	46,6
Årets resultat	1,2	0	1,1	0	0
Driftsbidrag från Region Kronoberg (KN)	12,6	13,4	14,0	13,5	*
Almi Företagspartner Kronobergs län AB					
Ägarandel 49%					
Omsättning	23,1	23,1	21,7	22	N/A
Årets resultat	-0,1	-1,7	0,4	0,4	N/A
Driftsbidrag från Region Kronoberg (RUN)	7,8	7,8	7,8	7,8	*

	2021	2022	2023	2024	2025
Musik i Syd AB					
Ägarandel 50 % (indirekt ägarandel)					
Omsättning	96,9	109,4	114,2	112	100
Årets resultat	1,7	0,3	0	-0,5	-0,9
Driftsbidrag från Region Kronoberg (KN)	27,1	25,4	26,7	26,7	*

**Beslut om driftsbidrag för 2025 fattas av respektive nämnd.*